

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ У НОВОМ САДУ
UNIVERSITY OF NOVI SAD
FACULTY OF LAW NOVI SAD
(SERBIA)

ЗБОРНИК РАДОВА **COLLECTED PAPERS**

XLVII 2 (2013)

НОВИ САД, 2013.

ЗРПФНС, Година XLVII Нови Сад, бр. 2 (2013)

УДК 3

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ У НОВОМ САДУ

Досадашњи главни уредници:

Проф. др Владимир Капор (1966), проф. др Никола Ворганић (1967–1968),
проф. др Милош Стеванов (1969–1973), проф. др Боривоје Пупић (1974–1976),
проф. др Милијан Поповић (1977–1983), проф. др Станко Пихлер (1984–1988),
проф. др Момчило Грубач (1989–1991), проф. др Јован Мунђан (1992–1997),
проф. др Милијан Поповић (1998–2003), проф. др Родољуб Етински (2004–2007).

За издавача

Проф. др Ранко Кеча
декан Правног факултета у Новом Саду

Управник Центра за издавачку делатност

Проф. др Љубомир Стајић

Главни и одговорни уредник

Проф. др Драгиша Дракић

Чланови Уредништва:

Проф. др Љубомир Стајић, prof. dr Damjan Korošec (Словенија),
prof. dr Wilhelm Brauneder (Аустрија); prof. dr Tamás Prugberger (Мађарска),
prof. dr Serge Regourd (Француска), prof. dr Gérard Marcou (Француска),
prof. dr Heinz Mayer (Аустрија), prof. dr Peter Mader (Аустрија),
проф. др Бранислав Ристивојевић, мр Радмила Дабановић, Марко Кнежевић

Менаџер часописа

Стефан Самарцић

Секретаријат Уредништва

др Владимир Марјански, др Драгана Ћорић, др Бојан Тубић,
Марко Кнежевић, Милана Писарић, Наташа Рајић, Урош Станковић,
Сандра Самарцић, Лука Батуран, Цвјетана Цвјетковић

Од априла 2008. године Зборник радова Правног факултета у Новом Саду
под називом Proceedings of Novi Sad Faculty of Law је у пуном тексту
доступан у EBSCO бази Academic Search Complete.

Од јуна 2010. године комплетан текст свих бројева Зборника радова Правног
факултета у Новом Саду под називом Зборник радова је увршћен у колекцију:
International & Non-U.S. Law Journals америчке правне базе HeinOnline.

Зборник излази четири пута годишње.

Компјутерска обрада текста

Горан Хајзлер

Штампа:

„Футура“ Петроварадин

Тираж: 200 примерака

САДРЖАЈ

<i>Др Божин Влашковић, редовни професор</i> Технички ефекат и обим патентне заштите хемијских и биотехнолошких проналазака	7
<i>Др Срђан Шаркић, редовни професор</i> Руски пројекти државног уређења устаничке Србије	25
<i>Академик Јозеф Салма, редовни професор</i> Рента као облик накнаде деликтне материјалне штете	39
<i>Др Миле Врањеш, редовни професор</i> О сарадњи царинских администрација у Европској унији и Србији	59
<i>Др Родољуб Ђинић, редовни професор</i> Специфичне особине људских права зајемчених Архуском Конвенцијом	79
<i>Др Зоран Арсић, редовни професор</i> Сазивање Скупштине акционарског друштва према Закону о привредним друштвима из 2011 год.	93
<i>Др Гордана Ковачек Ситанић, редовни професор</i> Породичноправни односи родитеља и деце у Србији (Војводини) кроз историју и данас	107
<i>Др Даница Појов, редовни професор</i> Начела заштите животне средине у документима Уједињених нација, Европске уније и Закона о заштити животне средине Републике Србије	131
<i>Др Љубомир Ситић, редовни професор; Др Катарина Ширбац, њуковник</i> Улога међународних хуманитарних организација у збивањима на Западном Балкану (случај Србија)	147
<i>Др Иштван Фејеш, редовни професор</i> Constitutio criminalis thesiana-corporis delicti	163
<i>Др Марија Салма, редовни професор</i> Чињенице као предмет деклараторне тужбе	187
<i>Др Драго Дивљак, редовни професор</i> Правни значај заштите животне средине у праву страних улагања	199
<i>Др Снежана С. Бркић, редовни професор</i> Новине у регулисању скраћеног поступка у ЗКП Србије из 2011. године	215

<i>Др Војислав Ђурђић, редовни професор; Др Марко Трајковић, доцент</i> Ка плуриперспективистичкој биоетици	247
<i>Др Вук Радовић, ванредни професор</i> Принцип чисте универзалности у међународном стечају	261
<i>Др Мајдолна Сич, ванредни професор</i> Катастри, земљишни регистри и исправе о купопродаји у старом Риму – елементи модерних земљишних књига	279
<i>Др Драгиша Дракић, ванредни професор</i> Биомедицинска технологија, етика и кривично право	303
<i>Др Марија Игњатовић, доцент; Др Тања Кићановић, доцент</i> Споразумни развод брака у римском и савременом праву	315
<i>Др Оливер Лајић, доцент</i> Има ли алтернативу одузимање имовине стечене криминалом које се спроводи у кривичном поступку?	331
<i>Др Емир А. Ћоровић, доцент</i> Принцип кривице као основ преиспитивања оправданости кривичних санкција у Кривичном праву Србије	349
<i>Др Гордана Дракић, доцент</i> Одељење Б. Касационог суда у Новом Саду (1920–1941)	367
<i>Др Јелена Видић Трнинић, доцент</i> Одступања од редовних правила законског наслеђивања на простору бивше СФРЈ (Србија, Словенија, Македонија, Црна Гора, Република Српска)	385
<i>Др Владимир Марјански, доцент</i> Специфични приватноправни инструменти финансирања трошкова поступка вантелесне оплодње	419
<i>Др Драгићин Аврамовић, доцент</i> Света Гора – између аутономности и државности	431
<i>Др Сандра Фишер-Шобот, доцент</i> Ослобођење продавца од одговорности према чл. 80 Конвенције УН о уговорима о међународној продаји робе	449
<i>Др Ајша Дудаш, асистент</i> Развој правне регулативе принудне лиценце у међународним и домаћим изворима патентног права	461
<i>Најаша Рајић, асистент</i> Оправданост успостављања надлежности Заштитника грађана у погледу покретања поступка оценое уставности закона	481
<i>Урош Сijanковић, асистент</i> Нацрт Законика о грађанском поступку Јована Хацића (1845)	495
<i>Лука Бајић, асистент</i> Пренос права својине на пољопривредном и шумском земљишту на страна лица у Србији и другим земљама региона	515
ОДЕЉАК ЗА СТРУЧНЕ РАДОВЕ	
<i>Драган Калаба, заменик вишег јавног тужиоца</i> Продужење притвора и рокови	535

TABLE OF CONTENTS

<i>Božin Vlašković, Ph.D., Full Professor</i> Technical Effect and Scope of Patent Protection of Chemical and Biotech Inovations	7
<i>Srdan Šarkić, Ph.D., Full Professor</i> Russian Attempts on Constitutional Issue of Insurgent Serbia (1804–1813)	25
<i>József Szalma, Academician, DSC, Dr.Hc., Full Professor</i> Annuity as a Form of Compensation for Future Loss Caused by Torts	39
<i>Mile Vranješ, Ph.D., Full Professor</i> On cooperation of Customs Administrations in the European Union and Serbia	59
<i>Rodoljub Etinski, Ph.D., Full Professor</i> Specific Features of Human Rights Guaranteed by the Aarhus Convention	79
<i>Zoran Arsić, Ph.D., Full Professor</i> Convocation of Shareholders Meeting	93
<i>Gordana Kovaček Stanić, Ph.D., Full Professor</i> Parent-Child Relationship in Serbia (Vojvodina) in Historical Perspective and Today	107
<i>Danica Popov, Ph.D., Full Professor</i> Principles of Environmental Legislation in UN, EU and Republic of Serbia	131
<i>Ljubomir Stajić, Ph.D., Full Professor; Katarina Štrbac, Ph.D., Colonel</i> The Role of International Humanitarian Organizations of the Western Balkans (Serbia Case)	147
<i>Ištvan Feješ, Ph.D., Full Professor</i> Constitutio Criminalis Theresiana – Corpus Delicti	163
<i>Marija Salma, Ph.D., Full Professor</i> Facts as Subject Matter of Declaratory Action	187
<i>Drago Divljak, Ph.D., Full Professor</i> Legal Significance of Environmental Protection in Foreign Investments Law	199
<i>Snežana S. Brkić, Ph.D., Full Professor</i> Innovations in Regulation of Simplified Procedure in Serbian Code of Criminal Procedure from 2011	215

<i>Vojislav Đurđić, Ph.D., Full Professor; Marko Trajković, Ph.D., Assistant Professor</i> Towards Pluri-Perspectivism Bioethics	25
<i>Vuk Radović, Ph.D., Associate Professor</i> Principle of Pure Universality in International Bankruptcy	261
<i>Magdolna Sič, Ph.D., Associate Professor</i> Roman Cadastres, Land Registers and <i>instrumentum venditionis</i> – the Elements of Modern Land Registries	279
<i>Dragiša Drakić, Ph.D., Associate Professor</i> Biomedical Technology, Ethics and Criminal Law	303
<i>Marija Ignjatović, Ph.D., Assistant Professor; Tanja Kitanović, Ph.D., Assistant Professor</i> Divorce by Consent in Roman Law and Contemporary Law	315
<i>Oliver Lajić, Ph.D., Assistant Professor</i> Is there any alternative to the confiscation of criminal assets, which is implemented in a criminal proceeding?	331
<i>Emir A. Čorović, Ph.D., Assistant Professor</i> The Principle of Guilt as a Basis for Criminal Sanctions Justification Review in the Criminal Law in Serbia	349
<i>Gordana Drakić, Ph.D., Assistant Professor</i> Department B. of the Court of Cassation in Novi Sad (1920–1941)	367
<i>Jelena Vidić Trninić, Assistant Professor</i> Exceptions to the Rules of Intestacy in the Former Yugoslavia (Serbia, Slovenia, Macedonia, Montenegro, Republic of Srpska)	385
<i>Vladimir Marjanski, Ph.D., Assistant Professor</i> Specific Private Law Instruments of Financing In Vitro Fertilization Procedure	419
<i>Dragutin Avramović, Ph.D., Assistant Professor</i> Mount Athos – between Autonomy and Statehood	431
<i>Sandra Fišer-Šobot, Ph.D., Assistant Professor</i> Exemption of the Seller under Art. 80 of the UN Convention on Contracts for the International Sale of Goods	449
<i>Attila Dudás, Ph.D., Assistant</i> The Evolution of Regulation of Compulsory Licence in International and Serbian Sources of Patent Law	461
<i>Nataša Rajić, Assistant</i> Justification of Establishing Jurisdiction of Initiation of the Procces of Controlling Constitutionality of Statutes with Regard to Ombudsman	481
<i>Uroš Stanković, Assistant</i> Jovan Hadžić's Civil Procedure Code Draft (1845)	495
<i>Luka Baturan, Assistant</i> The Ban on Foreigners Acquiring Property Rights on Agricultural and Forest Land in Serbia and Other Region Countries	515
PROFESSIONAL PAPERS	
<i>Dragan Kalaba, Deputy Public Prosecutor</i> The Extension of Detention	535

*Др Божин Влашковић, редовни професор
Универзитета у Крагујевцу
Правни факултет у Крагујевцу*

ТЕХНИЧКИ ЕФЕКАТ И ОБИМ ПАТЕНТНЕ ЗАШТИТЕ ХЕМИЈСКИХ И БИОТЕХНОЛОШКИХ ПРОНАЛАЗАКА*

Сажетак: *С обзиром да су по својој природи секвенце и делови секвенци јена хемијске материје, а не само носиоци специфичних информација, Директивом бр. 98/44 су актуелизована и у новом светлу у јуној мери остворена питања обима патендне заштите за проналаске хемијских материја уопште. У њој није дао директан одговор на питање обима њихове патендне заштите. Међутим, Европски суд правде је одлучио, када је реч о проналасцима секвенци и делова секвенци јена, да је њихова заштита ограничена функцијом коју остварују.*

Кључне речи: *аналојни постојак, објављивање, секвенце и делови секвенци јена, функција.*

I Увод

Патентна заштита проналазака хемијских материја је више деценија била један од најспорнијих и највише анализираних проблема у патентном праву. У великом броју земаља ови проналасци били су искључени из патентирања, а заштита им је поступно признавана тек у другој половини прошлог века. Признавање заштите је, пак, у тесној вези са питањем одређивања обима заштите патената који су стицани за ове проналаске.

После исцрпних полемика искристализовала су се два решења. По првом, које је без ограничења прихваћено у немачком праву, заштита је апсо-

---

* Рад је написан у оквиру пројекта Правног факултета Универзитета у Крагујевцу „XXI век – век услуга и Услужној права“, бр. 179012, који финансира Министарство просвете и науке Републике Србије.

